

Odimienna metoda nauki czytania

Autorką tej metody jest Irena Majchrzak. Z zawodu socjolog, z problemami pedagogicznymi zetknęła się podczas pobytu w Meksyku. Zaczęła interesować się zagadnieniami dotyczącymi początkowego nauczania w szkołach i przedszkolach, a przede wszystkim technikami kształcenia umiejętności posługiwania się pismem. Używając pojęcia *pismo* Irena Majchrzak ma na myśli sztukę czytania, a nie pisania. Jest to zatem przekaz systemu znaków, którymi zapisane są głoski mowy. Aby przekazać dziecku wiedzę na temat relacji między literą a głoską potrzebne są dwie metody: pierwsza to wizualna, oparta na percepcji wzrokowej – od litery do głoski oraz druga – metoda słuchowa – od głoski do litery.

Autorka postanowiła wykorzystać swoje doświadczenie zdobyte podczas pracy z dziećmi w Meksyku i opracowała polską wersję swojej metody, która oparta jest na polskich imionach i regułach pisma w języku polskim w nich zawartych. Nazywa się ona *odimienną nauką czytania*, ponieważ zaczyna się ją wprowadzać indywidualnie każdemu dziecku rozpoczynając od jego własnego imienia. Metodę tą można wprowadzać już w trzecim roku życia dziecka, kiedy to ma ono szansę swobodnego obcowania z pismem. Dzięki temu, aby nauczyć dziecko czytać zanim pójdzie ono do szkoły mamy nie rok, tak jak to jest w tradycyjnej metodzie nauki czytania w zerówce, ale aż cztery lata. Skuteczność tej metody wiąże się z osobistym stosunkiem dziecka do chęci nauki czytania. Pierwszym jej etapem jest bowiem tak zwana *Inicjacja*, czyli pisanie dla każdego dziecka jego własnego imienia w takiej formie jak ono sobie życzy np.: *Ola, Oleńka lub Aleksandra*. Dziecko obserwuje nauczycielkę podczas tej czynności i poznaje kolejno litery składające się na jego własne imię. W ten sposób przyswaja sobie kształt swojego imienia napisanego oraz informację, że znane mu brzmienie zapisane jest za pomocą szczególnej kompozycji szczególnych znaków – liter. Umiejętność wzrokowego rozpoznawania liter i poznanie fonetycznej funkcji każdej z nich wystarczy, jak twierdzi autorka odimiennej metody nauki czytania, aby dziecko mogło samodzielnie wprawiać się w czytaniu. *Wizytówkę* powstałą podczas *Inicjacji* dziecko może otrzymać w kilku egzemplarzach. *Wizytówki* wszystkich dzieci z grupy zawieszają się w różnych miejscach w sali – na krzeselku, na ścianie. Będą one służyć dzieciom do różnych zabaw proponowanych przez panią Majchrzak w celu poznania wszystkich liter alfabetu, a w rezultacie do nauki czytania. Istotnym elementem tej metody jest to, że dziecko styka się z wszystkimi literami polskiego alfabetu od razu, które może obserwować na tak zwanej *Ścianie pełnej liter*. Może się też upewnić, że litery, którymi zostało zapisane jego imię, na

pewno znajdują się w alfabecie. Odimeinna metoda nauki czytania jest opracowana kolejno dla każdej grupy wiekowej zaczynając od trzeciego roku życia. Kiedy dziecko ma już za sobą etap *inicjacji* i zabaw z imionami, poznało już litery alfabetu (również na podstawie imion) rozpoczyna się etap *Nazywania świata*. Jest to nadawanie przedmiotom z otoczenia ich symbolicznych pisemnych reprezentacji. Początkowo będą to tylko rzeczowniki, stopniowo wprowadza się inne części mowy. Warto podkreślić, że opisywana metoda ma na celu wczesne kształcenie czytania z pełnym zrozumieniem tekstu. Zwieńczeniem wszystkich działań jest udział dzieci w akcji *Dzieci czytają dzieciom*, kiedy to 5 i 6-latki czytają bajki dzieciom młodszym np. podczas odpoczynku.

Podstawową zaletą prezentowanej metody jest to, że bazuje ona na emocjonalnym stosunku dziecka do pierwszego słowa jakie poznaje. Kolejną zaś to, że dziecko w naturalny dla siebie sposób bawi się poznając poszczególne litery, intuicyjnie przyjmuje zasady i reguły języka pisanego, a tym samym uczy się czytać. Wszystkie proponowane zabawy wiążą się z ruchem, co eliminuje skojarzenie czynności czytania z nudnym siedzeniem przy stoliku. Metoda ta pomija etap głoskowania, szczególnie trudny dla dzieci w zerówce uczących się czytać metodą analityczno-syntetyczną. Zaczyna się ją wprowadzać na długo przedtem nim dziecko doświadczy, że jest to jego obowiązek. Dzięki tej metodzie każde dziecko zanim pójdzie do szkoły będzie potrafiło czytać.

Opracowały:

mgr Monika Kuczaj
mgr Barbara Olszewska
mgr Małgorzata Pryk